

Jørgen Moe

I Brønden og i Tjernet

1851

□

[Dukken under Tjørnerosen](#)

[Den flydende Ø](#)

[Gamle Hans Grenader](#)

[Allarm](#)

Dukken under Tjørnerosen.

Der var en liden Pige, som hedte Beate. Hun var kun fem Aar gammel, men det var en klog og god liden Pige. Paa sin Fødselsdag havde hun faaet en smuk Straahat af sin Fader; der var røde Baand om den, og du kan tro, den var deilig; af sin Moder havde hun faaet et Par gule Sko og en nydelig, hvid Balkjole. Men hendes gamle Tante havde dog foræret hende det Bedste: det var en Dukke med et fint, smukt Ansigt og mørkebrunt Haar. Det var en ren Skjønhed, og der var ikke Andet at udsætte paa hele Dukken, end at det venstre Øiebryn var tegnet et lidet bitte Gran for høit.

«Det er ligesom hun trækker lidt paa det ene Øiebryn. Mon hun ikke er rigtig fornøiet?» spurgte Beate, da hun fik den i Haanden.

«Aa jo,» svarede Tanten, «men hun kjender dig ikke endnu. Hun har altid for Vane at drage lidt paa Øiebrynet, naar hun ser paa Nogen ret nøie. Hun vil bare se, om du er en god liden Pige.»

«Ja, nu har hun nok alt seet det; for nu synes jeg, Brynet er som det andet,» sagde Beate.

Den Dukke fik hun vel kjær, næsten kjærere end baade Marie og Lovise, skjønt det var hendes bedste Veninder.

En Dag gik Beate i Gaarden med sin Dukke i Haanden. Nu havde den faaet Navn, og de vare ret blevne fortrolige og gode Venner. Dukken hedte ogsaa Beate, for saa hedte jo den lille Pige selv, og hendes gamle Tante hedte ogsaa Beate. Det var om Vaaren, og der var i det ene Hjørne af Gaardsrummet rundt om Stokkebrønden en nydelig grøn Plet med fint, lyst Græs; der stod et tykt, lavstammet Piletræ, dryssende fuld med det gule Brum, som du nok ved, Børnene kalde Gaasunger. Det ligner ogsaa Gaasunger, for hver Dusk har bløde, bløde, gule Dun, og den kan svømme paa Vandet; men gaa kan den rigtignok ikke. Nu blev Store-Beate – hun var jo rigtignok kun fem Aar, men hun var da meget større end den Anden – og Lille-Beate snart enige om, at de skulde plukke Gaasunger af Træet og slippe ned i Brønden, forat disse kunde have det ligesaa godt som de store Gaasunger, de havde seet svømme om. Det var egentlig Store-Beate, som gjorde Forslaget, men Lille-Beate sagde Intet derimod; thi der er Ingen, som kan tro, hvor snil og føielig hun altid var. Ja, Store-Beate kløv op i Piletræet og plukkede mange nydelige, gule Gaasunger i sit hvide Forklæde, og da hun talte dem, og havde tællertil tyve to Gange, saa sagde hun, at nu troede hun, de havde nok; og Lille-Beate sagde heller Intet derimod. Hun steg da ned igjen, og det var vanskeligt nok, for med den ene Haand maatte hun holde Forklædet sammen. Hun syntes, Lille-Beate raabte op til hende, at hun skulde kaste Gaasungerne ned i Forveien, men det turde hun ikke; hun var bange, de skulde slaa sig i Faldet.

Nu sprang de da begge hen til Brønden, og Store-Beate hjalp sin Veninde at faa Benene rigtig fast mellem de to øverste Stokkelag om den, saa hun kunde staa i al Mag og se paa de nydelige smaa Gaasunger, naar de svømmede om paa Vandet. Saa blev den ene Gaasunge efter den anden sluppen ned, og med det samme de naaede Vandskorpen, var det ligesom de fik Liv og begyndte at bevæge sig lidt. Det var vel en Glæde! Store-Beate klappede i Hænderne til de deilige bitte smaa Dunfugle, og naar hun bare hjalp Lille-Beate lidt, saa slog ogsaa hun Hænderne sammen. Men om Lidt, saa laa alle Gaasunger ganske stille og vilde ikke røre sig af Stedet. Det var nu ikke morsomt, og saa spurgte Beate sin lille

Navne, om ikke denne mente, hun kunde lægge sig lidt ud over Brøndkanten og blæse paa dem, for da troede hun nok, de fik Liv igjen. Lille-Beate svarede ikke; men det venstre Øiebryn trak sig saa forunderlig i Veiret, og hun bevægede ordentlig den høire Arm, som hun vilde sige: «Gjør endelig ikke det, kjære Store-Beate! Du ved jo, hvor fælt Mor har sagt, det er nede i Brønden. Tænk bare, om du gled ned i!»

«Aa pyt! nu skal du bare se, hvor let jeg skal gjøre det,» svarede Store-Beate, for hun syntes, Gaasungerne vare saa kjedelige, naar de ikke vilde svømme om. Hun bøiede sig da udover Brønden og blæste paa de nærmeste, ligesom hun havde hørt, at vor Herre gjorde, da han var liden og havde lavet Lerfugle. Jo! det hjalp – strax begyndte Gaasungerne at røre sig. Men de, som var længst borte paa Vandskorpen, laa lige stille. «Det er da ogsaa nogle dumme Dyr!» sagde Beate, og bøiede sig langt, langt ud over Brøndkanten; men saa gled hendes Haand paa den fugtige Stok og – plump! faldt hun dybt ned i Vandet; det var saa koldt, saa koldt, og det slog sammen over hendes Hoved og tog Straahatten, hun havde faaet paa sin Fødselsdag, af hendes Fletninger. Hun havde ikke Tid at høre, om Lille-Beate skreg, men det gjorde hun vist.

Da Beate kom med Hovedet over Vandet igjen, greb hun med begge sine Hænder om den runde Brøndstok, men Hænderne vare for smaa og Stokken for bred og glat, hun kunde ikke faa Tag. Da saa hun sin kjære Veninde Lille-Beate staa stum af Forfærdelse og stirre paa hende, med den høire Haand rakt ud over Vandet. Store-Beate skyndte sig og greb fat i den, og Lille-Beate gjorde sig stiv, alt hvad hun kunde og lidt til, og blev staaende mellem Stokkene og holdt sin kjære Veninde oppe. Nu havde denne Ansigtet saa længe ovenover Vandet, at hun fik udstødt et Angstskrig, og saa kom baade Fader og Moder løbende til; de vare blege af Skræk og trak hende op. Hun selv var drivende vaad, saa det randt og dryppede af hende, og saa angst og kold, at Tænderne klaprede i hendes Mund. Faderen vilde bære hende lige ind i Stuen; men hun bad ham for Guds Skyld tage Lille-Beate med, at ikke hun ogsaa skulde falde i Brønden. «For det er hende, som har frelst mig,» sagde hun.

Beate blev nu bragt i Seng, og Lille-Beate maatte ligge hos hende. Da hun blev søvning og havde læst sit Fadervor, klappede hun sin lille Veninde og sagde: «Aldrig kan jeg fuldtakke dig, fordi du frelste mig af den fæle, dybe Brønd, kjære

Lille-Beate. Jeg ved nok, vor Herre hjalp dig at staa fast mellem Stokkene og at gjøre dig stiv, men det var dog dig og ingen Anden, som rakte mig Haanden, saa jeg ikke sank tilbunds. Og derfor skal du være min bedste Veninde al min Tid, og naar jeg blir stor, skal du staa Fadder til min første Datter; hun skal hede Lille-Beate efter dig.» Derpaa kyssede hun den Lille, og sov ind.

Men Store-Beate havde en Broder, som var endnu større end hun; han var otte Aar gammel, og det var en vild, uregjerlig Knægt. Han hedte egentlig bare Viggo; men han havde læst i en gammel Krønike om en fæl, skjægget Viking, der havde samme Navn; han seilede om fra Land til Land, og slog Folk ihjel, og tog med sig paa sit Skib alt Guld og Sølv, han fandt, og alle smukke Piger. Og saa fik Viggo sig en liden Øx, slig en som han havde læst, at den gamle Viking havde, og sagde til Søsteren, at herefter skulde hun kalde ham Viggo Viking, for det vilde han være, naar han blev stor. Ude i Gaarden løb han efter baade Høns og Ænder og vilde med Nød og Magt kløve deres Pandeskaller med sin Øx; de skreg og pilede fra ham, og des modigere blev den lille Viking. Men da han ogsaa kom til Gjæssene med Øxen i Veiret og opløftede sit Kampskrig, blev den gamle Gasse vred, bøiede sin lange Hals i Bugt nedenfra og kløb Viggo Viking i Læggen, saa han kastede Øxen og løb hylende derfra. Thi den gamle Gasse vidste nok, at Vikingerne ikke havde Lov at kløve Pandeskaller hjemme i sit eget Land, selv ikke paa den borteste Side af Gaasedammen.

En Dag kom Viggo Viking til sin Søster, han saa bister ud, havde Papirshjelm paa Hovedet og trak Øiebrynene tæt sammen.

«Nu vil jeg røve Piger, det er jeg dragen ud for!» sagde han. «Du er for stor, men Lille-Beate tager jeg bestemt. Jeg fører hende langt, langt bort, i det mindste til Furujordsbakken og kanske ligetil Hestehagen. Og du faar aldrig se hende mer i dine Dage.»

«Du er en slem Gut, og gjør ikke Andet end Fortræd; det sagde Mor ogsaa forleden,» svarede Søsteren. «Lille-Beate har jo ikke gjort dig et Gran imod; hun har ikke engang sagt et ondt Ord til dig.»

«Ikke gjort mig imod?» sagde Vikingen. «Stod hun ikke igaar paa Blomsterpotten under den store Geranium, da jeg kom og satte min Træhest der? Tror du ikke, jeg saa, at hun skjød til Hesten, saa den faldt ned og brak det

venstre Bagben? – Gjorde jeg min Ret, saa burde jeg egentlig hugge Hovedet af hende,» sagde Vikingen, og prøvede med Fingeren Eggen paa sin lille Øx.

«Hu! du er rigtig en fæl Gut,» sagde Beate; «men jeg skal vel vide at gemme Lille-Beate saa godt, at du aldrig skal faa dine blodige Fingre i hende. Det kan du forlade dig paa.» Derpaa gik hun lige til sin lille Veninde og fortalte hende med Bedrøvelse, hvilken slem Gut Viggo var, at han havde i Sinde at myrde hende, og at hun, Store-Beate, ikke længer turde have hende inde i Huset. «Men jeg ved godt, hvor jeg skal skjule dig henne, saa han ikke skal finde dig,» sagde hun.

Derpaa tog hun den Lille og gik med hende bag Laaven til et stort Stengjærde; op til dette stod der en Tjørnebusk i fuld Flor og hængte sine blegrøde Roser ned til alle Sider. Den dannede med sine bløde Kviste en liden duftende Løvhytte, og der skulde Lille-Beate leve i Skyg og Skjul og sidde paa en Græsbenk. Og for at det ikke skulde dryppe paa hende naar det begyndte at regne eller dugge, saa hvælvede hendes store Veninde en grønskende Græstørv over hende. Der maatte Lille-Beate sidde, som Margrethe i Jordhaugen; men det var ingen Sag, for hun havde sin Kaabe med, den kunde hun tage paa om Aftenen, naar det blev koldt, og Sukkerkager havde hun paa en liden Præsenterbakke ved Siden, og Roserne duftede yndig om hende. – Derpaa sagde Store-Beate hende Farvel og Godnat, og bad hende være taalmodig og endelig ikke gaa ud, saa Viggo Viking fik Øie paa hende; Store-Beate lovede ganske sikkert at besøge hende næste Morgen og spørge, hvorledes hun havde sovet, og saa gik hun.

Den følgende Morgen havde Beate neppe Tid at vaske sit lille Ansigt, før hun løb hen til Veninden; at flette sit Haar gav hun sig slet ikke Stunder til. Hun var saa bange, at Lille-Beate havde ligget og været mørkræd, fordi hun var alene om Natten i Græshytten. Beate skyndte sig da, alt hvad hun kunde, og kom ganske forpustet og stakaandet til Tjørnebusken. Men du kan tro, hun blev bedrøvet! Udenfor Tørvhytten laa Lille-Beate; Hovedet var hugget af hende og laa ved hendes Fødder. Det var Viggo Viking, som havde gjort det, det kunde Beate nok skjønne; thi sin lille Øx havde han glemt efter sig, den var slængt hen paa en udstaaende Stenkant af Gjærdet. Saa sorgfuld som hun da blev, havde Store-Beate endnu ikke været i hele sit Liv. Hun brast i Graad, og tog sin lille Veninde og kyssede hende mange Gange. Derpaa gravede hun hende en Grav under Rosentjørnen og lagde hende deri. Hovedet satte hun igjen paa hendes Skulder, og bredte Græstørven, som havde været Hytte, sagte og let over hende. Og saa gik

hun langsomt og inderlig bedrøvet hjem.

Hvem skulde vel ogsaa efter den Tid være hendes bedste Veninde, der aldrig vilde have anden Vilje end hendes egen, og hvem skulde staa Fadder til hendes første Datter, naar hun blev stor?

Den flydende Ø.

Beate havde nu voxet i to hele Aar, men Lille-Beates Mage havde hun aldrig faaet igjen til Dukke. Ingen var saa god og føielig, og ingen saa smuk og net. Enten var Dukkerne for røde i Kinderne, eller de kunde ikke klæde sig ret; stive og unaturlige var de allesammen, naar de skulde bevæge Arme og Ben, og det nyttede næsten slet ikke at tale med dem. Men en smuk Dukkestue havde Beate faaet, med Stole og Borde og en Kommode i det ene Hjørne.

Det var en Løverdag, og om Søndagen ventede hun sine Veninder Marie og Lovise paa Besøg, derfor vilde hun pynte Dukkestuen op paa det Nydeligste. Alle Møbler vare satte i Orden, og der var strøet Ener og gule Balblommer paa Gulvet; men hun manglede nogle Smaating at sætte paa Kommoden.

Beate vidste dog Raad: i Svarttjærnbakken huskede hun, at der laa de nydeligste smaa Sneglehuse, Nogen vilde se, runde og riflede, og med gule og brune Tegninger paa. De vilde tage sig fortræffelig ud paa Kommoden, naar hun bare fandt af dem, som der ingen Snegler var i. Hun løb strax derned, og smuttede og krøb mellem Haslebuskene og under Rognetræerne i den bratte Bakke, og hun fandt tomme Sneglehuse i Dusinvis. – Men allerbedst det var, hørte hun en Fugl skringe saa underlig nede i Tjærnet; hun tittede ud mellem de grønne Kviste, og saa en stor, stor Fugl svømme om der; den havde lang, blaa Hals og hvidt Bryst, men paa Ryggen var den glindsende sort. Den svømmede bort over Tjærnet, saa fort at der stod en Stribe i Vandet bagefter den, og saa dukkede den med Et paa Hovedet, og borte var den.

Beate stod og stirrede ned paa Vandet, og ventede paa, at den skulde komme op igjen, men det varede og det varede, og ingen Fugl kom der. Hun begyndte allerede at blive bange for, at den Stakkels Fugl var druknet; da fik hun atter se den skyde op langt borte, næsten midt ude paa Vandet. Den slog med Vingerne, saa der bredte sig Ringe om den, videre og videre, henover den sorte Flade. Saa svømmede den atter, ganske langsomt, hen imod en liden bitte grøn Ø, som laa

der; da den kom til Øen, rakte den Halsen høit op og saa sig om til alle Kanter, og krøb derpaa op i det høie Størgræs, som hængte ud over Vandet. Beate stod og saa og saa paa den smukke lille Ø. Den var saa nydelig og liden, ikke større end Fjerdeparten af Stuegulvet, og langagtig rund, men hist og her skar der bitte smaa Bugter ind i den. Der voxede Vidjebuske op af Græsset paa nogle Steder, og i den ene Ende stod en liden hvidstammet Birk. Beate syntes aldrig hun havde seet noget saa Smukt som den lille grønne Ø ude paa det blanke sorte Vand; den var ligesom et bitte lidet Land for sig selv. Hun tittede længe ud mellem Løvet, for at se Fuglen komme igjen, men den blev paa Øen.

Endelig begyndte Aftenvinden at puste, saa Vandet krusede sig en Smule. Da huskede Beate, at hun maatte skynde sig hjem; hun bukkede sig for at tage endnu nogle Sneglehuse, som hun kunde forære Marie og Lovise, og der laa nok af dem lige ved hendes Fødder; hun saa atter op, og tittede gjennem Løvet for at se paa Øen til Godnat – tænk! da var den lille grønne Ø borte! Beate vilde ikke tro sine egne Øine; hun mente, at hun maatte have siddet i Tanker og flyttet sig, saa at Buskene skjulte Øen for hendes Blik; men nei, hun sad netop paa samme Sted. Hun tænkte paa Nøk og Huldre, og løb op efter Bakkens Sti, det fortteste hun kunde. Men da hun naaede Toppen, saa hun endnu omkring. Da blev hun næsten endnu mere forundret, thi nu fik hun atter Øie paa den lille grønne Ø, men langt fra det Sted, hvor hun først havde seet den; den seilede langsomt ned mod den sydlige Bred af Tjærnet, og den lille hvidstammede Birk var Seil.

Saasart Beate var kommen hjem, opsøgte hun Anne Barnepige og fortalte hende, hvad hun havde seet. Anne kjendte godt den flydende Ø; den havde ligget i Tjærnet i mange Aar, sagde hun. Men der var noget ganske Forunderligt ved Øen. Hvergang der skulde blive godt Aar for Ager og Eng, var Øen frisk og grøn hele Sommeren igjennem; men blev der Uaar, var dens Græs blegt og brunt, og Løvet paa den lille Birk var tyndere. Ja, Anne troede ikke, det var urimeligt, at der vilde komme blodrøde Flækker over Øen, dersom Krig og Ufred skulde begynde. Hvert Aar havde Lommen Rede der, og Anne havde sine egne Meninger baade om Lommen og Øen; men da Beate vilde vide bedre Besked, rystede gamle Anne bare med Hovedet; thi hun var ikke den, som fortalte Alt, hvad hun vidste. Men Ét maatte hun dog ud med og det var: at naar En stod paa den flydende Ø, og tog et Lommeæg op af Reden, og ønskede Noget med det samme, saa vilde det

gaa i Opfyldelse, hvis Lommen ikke forlod sin Rede, men ligefuldt rugede Æggene ud.

«Laa der Lomunger i Reden til Høsten, kunde du gjerne ønsket dig at blive Prindsesse i England – det vilde sandelig ske,» sagde gamle Anne.

Men én Ting var der endnu at mærke: at man ikke maatte tale et eneste Ord derom til noget dødeligt Menneske.

«Ikke engang til Fader og Moder?» spurgte Beate.

«Nei,» svarede Anne, «ikke til nogen Moders Sjæl.»

Beate tænkte ikke paa Andet en Øen hele Aftenen, og da hun havde lukket sine Øine, drømte hun ikke om Andet den hele Nat; snart syntes hun den var blodflækket og snart grøn; saa syntes hun igjen, at Lommen skreg og sagde: «Jeg er Prindsessen af England, men der er kastet Lommeham paa mig.»

Aldrig saasnart var hun om Morgenen staaet op, saa bad hun Faderen saa vakkert, at han vilde ro hende og Marie og Lovise ud paa den flydende Ø, naar de kom til hende om Eftermiddagen, og det lovede han. Men han spurgte tillige, hvorledes hun var falden paa det, og hvad hun vilde der? Beate tænkte først, at hun skulde fortalt ham Alt; men hun huskede paa Annes Ord, og saa sagde hun ikke det Hele, men alene, at hun saa gjerne ønskede at komme der, fordi den lille grønne Ø var saa nydelig.

«Ja, smuk er den, og der skal du ogsaa faa en Lommerede at se,» sagde Faderen, og strøg Beates brune Haar.

Da blev Beate ganske rød i Ansigtet, og Taarerne kom hende i Øinene; thi hun vidste jo meget godt om Lommereden, og hun følte, at hun havde været usandfærdig mod sin Fader, og det havde hun aldrig været før.

Om Eftermiddagen gik Faderen med de tre Smaapiger til Tjærnet. Viggo var ogsaa med, men der var ingen Baad, kun en liden Tømmerflaade, og den kunde ikke bære dem Alle; saa maatte han blive i Land. Og det fandt han sig villig i; thi han var nu større og forstandigere, og han hjalp endog Smaapigerne ud paa Flaaden.

Vandet var blikstille, sort og blankt; den store Naaleskov paa den ene Bred og den grønne Bakke paa den anden stod paa Hovedet og speilede sig i Vandfladen. Rundt om, inde ved Landet, stod de grønne Rør, høie og ranke som Regimenter af Soldater, der holdt Vagt om det stille Tjærn. Og hist og her laa brede, grønne

Blade og store skinnende hvide Tjærnblommer med gule Bægre og svømmede paa det sorte Vand. Beates Veninder syntes, det var det Deiligste, de havde seet, og de bad Faderen standse og fiske dem op nogle af de smukke Tjærnblommer. Men Beate længtes alene til den flydende Ø.

Den laa midt ude paa Tjærnet, og da de nærmede sig den, saa det ud, som der var to Smaaøer, en ovenpaa og en nede i Vandet, den sidste var næsten endnu smukkere end den første. Faderen roede tæt ind til Øen og rundt om den, og da han kom paa den anden Side, plumpede Lommen med Ét ud af Størgræsset ned i Vandet, og dukkede under.

«Der har vi Lommereden,» sagde Faderen og lagde Flaaden indtil.

Smaapigerne bøiede sig udover Flaaden, medens Faderen holdt dem, en for en, og de havde vel sin Glæde: Lommereden var lige i Kanten af Tørvøen, mellem Græsset, og paa Bunden laa der to store graabrune Æg med sorte Flækker, større end noget Gaaseæg.

Marie og Lovise jublede og lo, men Beate var ganske angst og underlig tilmode. Hun bad sin Fader saa inderlig, at hun maatte faa Lov at staa paa Øen, blot en liden bitte Stund, og løfte det ene Lommeæg op, «for at hun kunde se bedre paa det,» sagde hun.

Faderen vilde ikke nægte hende det, han løftede hende hen paa den flydende Tørv; men han sagde hende, at hun blot turde tage Ægget let imellem de to Fingre; thi hvis Fuglen mærkede, at Nogen havde rørt ved det, vilde den ikke ruge Ungen ud.

Saa stod da Beate paa den grønne flydende Ø! og hun blev ganske bleg af Beklemmelse, da hun skulde bøie sig og tage det graabrune Æg op. Hun løftede det i Veiret mellem de to Fingre. Nu kunde hun jo faa Alt, hvad hun vilde! Hvad tror du saa, hun ønskede sig? At hun skulde blive Prinsesse i England? Nei, hun vidste nok det, som bedre var; hun bevægede Læberne og sagde sagte ved sig selv:

«Saa vilde jeg ønske, at Lille-Beate var frisk og sund, og sad under Tjørnebusken igjen!»

Men netop med det samme dukkede Lommen op tæt ved; og da den saa Beate staa lige ved sin Rede, med Ægget i Haanden, udstødte den et Skrig saa fælt, saa fælt, at Beate i Forfærdelse slap Ægget. Det faldt ned i Reden lige paa det andet,

og – klask! gik begge itu, saa Blommen sprøitede.

Beate stod som forstenet, med den høire Haand, som havde holdt Ægget, hævet i Veiret, lige til Faderen atter løftede hende over paa Flaaden. Da styrtede Taarerne af hendes Øine, og hun fortalte ham Alt; hun sagde, at hun nok vidste, hvorfor hendes Ønske ikke var gaaet i Opfyldelse –, at det var, fordi hun havde sagt Usandhed og ikke været oprigtig imod ham; men hun lovede med Haand og Mund, at det skulde være den sidste Gang, ligesaa vist som det var den første, at hun var saa styg en Pige. Faderen sagde, at det var et vakkert Forsæt, det skulde hun kun altid holde, saa vilde hun nok faa sine Ønsker opfyldte; og saa roede de atter tillands.

Og hver Gang Beate siden følte Lyst til at sige en liden Usandhed, tænkte hun paa den flydende Ø, og saa holdt hun sit Løfte.

Men Lommen skyede Reden siden den Tid, og nu er Tørveøen groet fast til Land.

Gamle Hans Grenader.

Viggo var nu ti Aar gammel. Beates Dukker lod han i Fred og Ro; han vilde ikke engang længer være Viking, naar han blev stor. Officer vilde han nu være, helst General, men kunde han ikke strax blive det, saa vilde han ogsaa nøie sig med at være Løitnant; han kunde jo altid blive General siden. Hvem tror du, han havde faaet det at vide af? Af den gamle Hans Grenader.

Hans var Viggos gode Ven, skjønt han var but og bidsk mod alle Andre. Folkene paa Gaarden kaldte den gamle Grenader som oftest Hans Bandhund, for naar han talte til Nogen, saa var det, ligesom han gjøede og vilde bide, sagde de. Men Viggo sagde, at Grenaderens Ord mere lignede Tappenstreg eller Reveille, og det mente den Gamle ikke var saa dumt sagt; det var ogsaa egentlig fra den Tid, Viggo og Hans vare saa gode Venner.

Hans Grenader holdt sine to og halvfjerdsindstyve Tommer og vel det; han var skulderbred og rank som et Lys; han havde langt, drivende hvidt Haar, som hang i en Pidsk nedover hans røde Munderingstrøie. Naar han kom vandrende op imod Gaarden fra sin Husmandsplads, bar han altid Øxen paa den venstre Skulder, som et Gevær, og gik stiv og strunk og satte Fodbladene udtilbens, og holdt Takt, som om Sergeanten marscherede lige i Hælene paa ham og

kommanderede:

«En, To!

En, To!»

Han havde gule Skindbuxer, men Buxesæler brugte han ikke. Derfor var der et halvt Kvarter mellem Trøien og Buxelinningen, og her lyste det ind paa bare Skjorten, Sommer og Vinter. Paa Hovedet bar han en Hat, som var rødbrun af Slid i Kanterne; den var vid oventil og smal nede ved Bræmmen, og i Pullen havde den en dyb Søk, som var fuld af Vand, hver Gang det regnede. Hatten satte han altid lidt paa Sned over det venstre Øre; men gik Hans altfor kjøn, og sad Hatten altfor meget paa Snur, saa sagde Folkene: «Idag er Hans Bandhund og Gaasedammen hans paa en Kant begge to.»

Og hvor nødig Viggo vilde, maatte han dog tilstaa, at dette ofte var et slemt Tegn; thi Hans havde den Feil, at han somme Tider drak sig en liden Taar over Tørsten. Men Viggo saa endda ikke saa ugjerne, at Hatten sad lidt mer end tilbørligt paa Snur; thi da var gamle Hans allervilligst til at fortælle «om den Tid han laa ude,» baade i 88 og i 8 og 9. Da fik Viggo høre om Slaget ved Kvistrum og ved Lier, og først og sidst om «Prinsen af Gustenborg» – det var Prins Christian af Augustenborg, han kaldte saa.

«Det var vel Mand!» sagde Hans. «Slig Opsyn skulde du aldrig seet paa Karl. Naar han saa paa dig, var det, som han vilde æde dig op i én Bid. Og slig Snabel, som der sad mellem Øinene paa ham! Du ser paa mig; ja, til en simpel Grenader at være, har vor Herre været ganske god imod mig. Men Prinsen af Gustenborg han havde Næse, som raabte afveien. Og derfor maatte de unna ogsaa, hvor han viste sig. Slig Mand har der aldrig været i Norges Land hverken før eller siden. Gud velsigne ham, der han ligger, og Gud straffe dem, som lagde ham der!»

«Fy! Prinsen af Augustenborg bandede vist ikke,» sagde Viggo.

«Mener du det, din Hvalp? Men det er sandt nok, det gjorde han ikke heller,» svarede Hans. «Det kom deraf, at en General ikke behøver at bande, det hører ikke ham til; men for den Gemene er det ligesaa fornødent som at drikke Brændevin.»

Viggo blev slet ikke overbevist herved, tvertimod, han sagde, at det var Skam begge Dele.

«Skam?» svarede Grenaderen. «Ved du, hvad Prinsen af Gustenborgen sagde, da han holdt foran Fronten? «Én Ting er Skam,» sagde han, «og det er at vise Ryggen, før der er slaaet Retræt.» Nu ved du, hvad Skam er, min Gut!»

Viggo forstod nok, at det ikke nyttede ham at tale den gamle Grenader tilrette i denne Sag; derfor taug han en Stund. «Har du aldrig kjendt nogen Smaagut, som er bleven General?» spurgte han derpaa. «Nei, det har jeg aldrig, men jeg har kjendt en liden Tambur, som blev Underofficer. Han var ikke stort større end du, men det var levende Unge. Han kunde gjøre Alting, hvad det skulde være; han kunde staa paa Hovedet og paa Benene og slaa Hvirvel lige fort. Det var bare én Ting, han havde ondt for, og det var at slaa Retirade. Paa Exercerpladsen kunde han det som sin ABC, men naar han lugtede Svenskekrudt, havde han glemmt det med Ét. Løitnanten maatte give ham et Rap eller to, før han kom ihu det igjen. – Men Gaapaamarsch kunde han slaa, den glemte han aldrig, og den slog han somme Tider istedenfor Retræten, og naar Løitnanten var vred, undskyldte han sig med, at han havde hørt feil, «det smald saa rundt omkring ham,» sagde han. Men han slap for detmeste fra det, for han havde engang reddet Kapteinens Liv med en Snebold.»

«Med en Snebold?» spurgte Viggo.

«Jo, jeg sagde Snebold, din Hvalp; større Anstalter brugte han ikke. Vi kom stormende opefter en Bakke og havde Fienden foran os; han var alt kommen bagom Bakketoppen. Det var om Vinteren, dyb Sne var det og Tøveir til. Kapteinen og Tamburnissen var i Spidsen, en otte – ti Skridt fremmenfor os. Med det samme de kom op paa Toppen, stod Svenskerne der i Linie. «Læg an!» raabte den svenske Officeren, og alle Bøssepiberne stod lige paa Kapteinen. Nu vil Svensken gjerne skyde over, ser du. – «Skyde over?» sagde Viggo. «I Historien staa det, at Svenskerne ere de tappreste Soldater, man kan ønske sig. Det var jo dem –»

Men Hans vilde ikke høre paa det Øre. «Snak har vi nok af!» afbrød han. «Staar det paa Prent, saa er det, fordi de har lært det af os, efter Foreningen. Hvordan skulde jeg sluppet helskindet derfra saa mangen god Gang, dersom ikke Blaabærrerne deres var gaaet i Grantoppene? Som jeg siger: Svensken vil gjerne skyde over; men det turde Tamburnissen ikke stole paa, for det var saa kort Hold, skjønner du. Han greb ned i Snehaugen og klemte ihob en Snebold, og med

det samme det blaatrøiede Asenet aabnede Gabet og skulde sige: «Fyr!» saa drev Tamburnissen til ham med Bolden, saa han fik Forhindring; han blev staaende der og gabe, for Bolden sad lige i Flabben paa ham. Imens kom vi til, og saa blev der Baskeleg paanyt.»

«Blev han saa Underofficer?» spurgte Viggo.

«Ja, en Stund efter, da Prinsen havde faaet spurgt det. Han fik Underofficersrang, og det som bedre var: Prinsen kaldte ham «min Søn.» Prinsen holdt foran Fronten. «Min Søn», sagde han til Tamburnissen; «jeg hører du skal være brav til at stoppe Munden paa Svensken, naar han vil tale for høit. Vi vil prøve hvad du duer til,» sagde han, og saa blev Nissen Underofficer.»

«Det var Synd, han ikke blev General,» sagde Viggo. Han stod lidt og pudsede sine Trøieknapper, derpaa sagde han halvhøit: «Tror du, jeg duede til General, Hans?»

«Nei, hør paa den Ungkylling!» svarede Hans. «Saa? du vil være General, din Hvalp? Naa, naa! bliv ikke rød; det var ikke saa ilde spurgt det. Men det er vel vanskeligt; for da maa du lære Meget, svært Meget –»

«Mathematik mener du?» sagde Viggo; «den kan jeg allerede Noget af, og Sprog ogsaa.»

«Ja, det er brav nok, men du maa lære meget Mere; du maa lære Reglement, og det som er Humlen, Karl! du maa lære at exercere, saa du aldrig gjør Feil i et eneste Haandgreb: Geværet maa dandse i Næven paa dig, og naar du slaar paa det, maa det synge, som Klokkeren naar han synger Amen; og marschere maa du kunne, saa stiv og stram, at Kuglerne pibe afveien, bare de faa se dig.»

Viggo vidste ikke, hvor han skulde lære alt dette, men gamle Hans sagde, at det maatte han lære i Krig.

«Men dersom der nu blev Krig igjen – –» sagde Viggo.

«Ja, du har Ret; dersom det bare det blev, min Gut! det var ikke saa dumt sagt,» afbrød Grenaderen ham.

«Tror du saa, jeg kunde blive General?» spurgte Viggo videre.

«Ja, hvem kan vide? Men vanskeligt er det. Øinene er ikke gale; du har det rette Opsyn. Men Næsen har ikke den rigtige Skabelon. – Men den tør vel voxte og krøge sig med Tiden,» sagde gamle Hans.

Det haabede Viggo ogsaa, og i det Haab lærte han at exercere og marschere af sin gamle Ven; men han saa sig ofte i Speilet, og ønskede af Hjertet, at Næsen vilde krøge sig lidt mere.

Allarm.

En Eftermiddag kom Viggo hjem fra Skolen med sin Bogtaske paa Ryggen. Han marscherede stiv og strunk med Grenaderskridt; thi han tænkte paa den Tid, da han skulde ombytte Tasken med en, som var fuld af Patroner. Gamle Hans stod ude og ventede paa ham, og da Viggo gjorde Holdt og lagde Haanden paa Hueskyggen, spurgte den Gamle, om han kunde gjætte, hvad Foræring der var kommen til Gaards?

«Til hvem er det?» spurgte Viggo.

Grenaderen svarede, at det var til Viggo selv.

«Hvordan ser det da ud?» spurgte Viggo igjen.

«Det er brunt,» sagde Hans. «Gjæt nu!»

«Pyt, saa er det vel en brun Sukkerklump fra Tante. Hun kan nu aldrig huske, at jeg er voxet fra det Slikkeri,» sagde Viggo haanlig.

«Bid bedre op!» sagde Hans og smidskede og gren. «Det er mørkebrunt, Karl! det gaar paa Fire og lepjer Melk.»

«Er du gal? Er det Jagthundhvalpen, Kapteinen lovede mig? Er det?» raabte Viggo og glemte med Et at staa stiv og rank foran Grenaderen.

«Høire ret, din Fusker! Javist er det saa,» svarede Hans Grenader.

Men Viggo gjorde et Hallingkast istedetfor at rette sig og styrtede ind i Stuen. – Paa Gulvklædet tæt ved Kakkellovnen laa den lille Hvalp, og den var saa smuk, at Viggo ikke kunde se sig mæt paa den. Den var mørkebrun over hele Kroppen, men Snuden og Labberne vare lysebrune, og en lysebrun Plet havde den over hvert Øie. Den var næsten lige lang og bred, og da Viggo satte sig paa Huk ved den og strøg og klappede dens bløde Pels, bøiede den sin tykke, korte Hals og snusede og slikkede ham paa Haanden. Nu havde de hilst paa hverandre; og fra den Tid saa Viggo næsten ligesaa flittig efter, om Hvalpen voxede brav, som, om hans egen Næse krøgede sig til Generalsnabel. Men det gik meget fortere med Hvalpen. – Alt eftersom den blev større, fik Viggo den mere og mere kjær, og de

vare uadskillelige: om Natten laa Allarm foran hans Seng, om Dagen sad den ved Siden af Viggo, mens denne læste sine Lektier, og saa paa ham med sine store, brune Øine, ligesom den vilde hjælpe ham, naar han kom til et vanskeligt Sted; siden fulgte den med ham, hvor han stod og gik. Til Skolen maatte den ikke faa Lov at være med, men den mødte ham hver Eftermiddag langt bortenfor Badstuen og logrede og peb af Glæde, naar den fik se ham, saa hengiven var den Viggo.

En Vintermorgen skulde Hans Grenader med Tjenestegutterne ned i Skoven at kjøre Tømmer. Viggo havde Ferier den Dag, saa skulde han faa Tilladelse at følge med. Han spændte da sine Snosokker paa Benene og fløitede paa Allarm; den sprang og gjøede og logrede, da den mærkede, de skulde til Skoven, thi Allarms Fader var Jagthund, og det stak i Blodet. Men Viggos Fader sagde, at det nok var raadeligst at lade Hunden blive hjemme, for i Moen gik der Graabener i Flokketal, ja lige nede paa Jordet, tæt under Gaardens Vinduer, havde han seet Slagfærden efter et Par Stykker, som havde lusket der om Natten. Viggo gjorde det høist nødig, men naar Faderen sagde det, maatte han sagtens lade Allarm blive hjemme; han tog Kobbet, spændte det om Hundens Hals og bandt den til det ene Sofaben; sin gamle Trøie bredte han ved Siden af Hunden, forat den kunde ligge blødt og have det godt. Men du kan ikke forestille dig, hvor Allarm knistrede og jamrede sig, da den mærkede, at den skulde bindes istedenfor at være med tilskovs. Den lagde sig ganske flad ned, og slæbte sig henover Gulvet mod Viggos Fødder, saalangt Kobbellænken naaede, ligesom den vilde ligge paa Knæ for ham og bede ham om Frihed og om Lov; og den saa op paa ham med saa bedrøvede Øine, at de syntes at sige: har du virkelig Hjerte til at gaa tilskovs og more dig, og lade mig staa igjen, bunden og alene? Nei, det havde Viggo ikke Hjerte til. Han sagde til Faderen, at det maatte gaa, som det vilde, saa kunde han ikke udholde, at Allarm skulde være saa bedrøvet, og han bad, at han maatte tage den med. Faderen smilte og svarede, han var bange, at det blev Hundens Død; men hvis Viggo vilde vove det og tog den med, fik han passe vel paa den og ikke lade Hunden komme sig af Syne. Saa blev den løst, og den, der var glad, var vel Allarm; den sprang og gjøede, saa Moderen holdt for begge sine Øren.

Nede i Skoven kan du tro det var smukt. Først reiste de et Stykke efter den slagne, opkjørte Vei, hvor der var godt Føre. Alle syv Heste gik i Rad, og Hans Grenader og Viggo og Allarm gik bagefter den første. Til begge Sider af Veien

stod høie, store Furutrær med sine gule Stammer op af Sneen, og hist og her indimellem stod en gammel Gran, som hængte Grenene ned. Dens Bar kunde man ikke se det Mindste til, den var kriddende hvid af Sne fra øverst til nederst – der saa man ind paa dens mørkebrune Læg. Men alle Ungræerne paa begge Kanter stod bøiede under Sneens Vægt ligetil Marken. Det var, ligesom de havde taget tykke, hvide Kapper paa for Kulden, og stod og bukkede sig for Alle, som gik forbi. Men de hilste ikke høit. Tvertimod: det var saa stille, saa stille i Skoven; man hørte ikke den mindste Lyd, uden Hestetrinene, som knirkede i Sneen. Hist og her saa Viggo et Ulvespor ved Siden af Veien; da talte han hver Gang til Allarm og sagde, at den maatte holde sig tæt til ham. Og det gjorde den.

Men om en Stund bøiede de af fra Veien ind i tykke Skoven. Hans Grenader vadede foran, og Sneen naaede ham op til Knæet; saa kom Hestene og Gutterne, den ene efter den anden, og tilsidst Viggo. Det var en morsom Fart. Sneen dryssede ned fra Kviste og Grene, saa Karlene vare hvide som Snemænd, og det røg og dampede af Hestene, fordi Sneen smeltede paa dem. Om lidt kom de til Tømmerstokkene og begyndte at spænde fore. Da huskede Viggo først paa Allarm –, han havde rent glemt Hunden, siden de bøiede af fra Veien. Han saa sig om efter den, og med det samme hørte han Allarm tude og jamre et Stykke inde i Skoven. Da mærkede han, at det havde været vel, om han havde fulgt Faderens Raad; men nu var det for silde.

Han fattede Øxen, som gamle Hans havde hugget fast i en Stubbe, og styrtede bort imellem Træerne, hvor Hylet kom fra, saa Sneen sprutede høit i Veiret om ham. Det var ikke let, det bar bort gjennem vilde Marken, og Sneen naaede ham langt op paa Laaret; men han mærkede Intet dertil, han var kun bange, at han skulde komme for sent. En Gang maatte han standse lidt og drage Veiret; da hørte han atter Hundens ynkelige Jammer, men nu lød den svagere. Han satte igjen afsted; og endelig kunde han skimte bort imellem Træerne. – Hunden var ikke at se, men tre Ulve stod i en Kreds med Hovederne indad, og den fjerde laa inde i Ringen og bed ned i Sneen. Viggo skreg, saa det bragede i Skoven, og styrtede løs paa Ulveflokken med Øxen i Veiret. Da han kom Graatasserne paa en syv, otte Skridt nær, blev de tre rædde for den tappe lille Gut, og luskede med Halen mellem Benene ind i Tykningen; men den fjerde, som laa over Allarm, vilde nødig slippe sit Bytte. Det var en stor, gulbrandet Graaben. Den saa op paa Viggo, og gren og gliste med de blodige Tænder. Men Viggo tænkte kun paa

Hundens Fare. «Slipper du ikke Allarm paa Timen, skal du faa med mig at gjøre!» raabte han og svang Øxen høit over sit Hoved. Da syntes Graatassen ikke, det var værdt at prøve paa Legen; den luskede langsomt afsted efter de andre; den vendte sig endnu en Gang og viste Tænder, og saa blev den borte mellem de hvide Buske.

Dybt nede i Snehullet laa Allarm; den var saa forbitd, at den ikke kunde springe op, og da Viggo løftede den i Veiret, dryppede og randt Blodet paa den hvide Sne, og den skalv over hele sit Legeme som et Aspeløv; men den slikkede dog Viggo paa Haanden.

Med det samme stod ogsaa gamle Hans Grenader ved Viggos Side. Da han var kommen lidt til Aande igjen efter sit Løb, raabte han ganske vred: «Gjorde jeg, hvad Ret var, burde jeg mørbanke dig, din Guttehvalp. Synes du, det passer sig for en Unge som dig, der ikke er rigtig tør bag Ørene endnu, at ryge paa en Graabenflok? Om de havde ædt dig levende, før du havde faaet Suk for dig, hvad havde du saa sagt?»

«Da havde jeg sagt: Én Ting er Skam, og det er at vise Ryggen, før der er slaaet Retræt,» svarede Viggo, og saa vist paa Grenaderen.

«Det var ikke saa dumt sagt. Næsen er ikke af rette Art, men Opsynet har du, og jeg tror næsten Hjertelaget med,» sagde gamle Hans. Han tog Hunden fra Viggo og fulgte ham hjem til Gaarden med den.

«Hurra! Svarttjærn har lagt sig; Isen er over en halv Tomme tyk, og det mylrer af Smaagutter dernede,» raabte en af Viggos Kammerater en Søndagsmorgen, idet han stak det rimede Hoved ind igjennem Døren og svingede med Skøiterne. Da varede det vel ikke længe, før Viggo fik sine ned af Spigeren, og saasnart han havde faaet Lov af sin Fader, sprang han afsted med Kammeraten. Han var saa forhippet paa at komme derned, at han endog glemte at lokke Allarm med sig, kan du tænke. Men Allarm havde en fin Næse; aldrig saasnart havde den slugt sin Grød-og-Melk, saa forstod den, at Viggo var borte. Den løb da ud vispende med Halen og veirede Viggos Spor hen efter Gaarden, og da den mærkede, at det ikke gik til Skolen, saa vidste den, at den havde Lov at følge med; nu satte den nedover Jordet med en slig Fart, at den havde naaet Viggo igjen, længe før han var kommen til Hans Grenaders Stue, som laa tæt ved Tjærnet. – Men én Ting havde Viggo maattet love sin Fader, før han fik Tilladelse

at gaa; det var, at han skulde være meget forsigtig og slet ikke løbe for langt ud fra Landet; thi ved Bredderne vidste Faderen, at Isen allerede var sikker Dagen forud; men midt udepaa var der et Ylhul, der lagde Tjærnet sig aldrig. Og Viggo havde fast og helligt foresat sig, at han skulde gjøre, som hans Fader havde sagt; men nu skal du høre, hvordan det gik.

Da han kom ned paa Isen, vrimlede der af Gutter, baade store og smaa, fra alle Gaarde og Husmandsstuer rundt om; der var vist en Snes og kanske flere. Den største Part havde Skøiter paa Benene, men der var ogsaa nogle, som bare agte Skoskrid. Og Viggo kunde se, at de havde havt det ligesaa travlt med at komme ned paa Isen som han selv; thi Nogle havde løbet fra Huen og Nogle fra Vanterne; men de mærkede ikke Kulden: de raabte og skreg og lo, saa der ikke var Ørens Lyd.

Saasart Viggo havde bundet sine Skøiter paa Fødderne, begyndte han at se sig om i Flokken: de Fleste kjendte han, han havde løbet omkap med dem før, og han vidste, at Ingen af dem kunde maale sig med ham. Men én Gut løb for sig selv og brød sig ikke om de andre; han var meget større end Viggo, næsten halvvoxen, og ham saa Viggo strax, det ikke var saa let at løbe fra. De andre Gutter kaldte ham Per Friskfant, og han svarede til Navnet. Per lagde Armene overkors og svang sig paa Étben; han snurrede Hjul, gik fremleds og baglænds og laa ganske flad paa Siden saa lavt, at han gjerne kunde kysset Isen. Og dette gjorde han saa let og sikkert, som En dreier sig paa det slette Stuegulv. Men alt det kunde Viggo ogsaa gjøre ham efter.

«Kan du skrive dit Navn?» spurgte Viggo. Ja, Per Friskfant tog Løb, stod paa Étben og skrev PF i Isen; det stod der ganske tydeligt, men Bogstaverne hængte sammen. Saa satte Viggo til. Han tog dygtig Fart, dreiede sig baglænds og skrev endda P F og imellem P'en og F'en gjorde han et lidet Hop, saa Bogstaverne stod hver for sig.

«Hurra for Viggo! han skrev Per Friskfant baglænds,» raabte de andre Gutter og svingte med Huerne. Da blev den store Gut ganske rød i Hovedet, men han taug og tvang sig til at le.

Nu begyndte de at lege Høg og Due, og Alle raabte, at Viggo skulde være Høgen. Per vilde ogsaa være med, for han var sikker paa, at Viggo ikke kunde tage ham; han var ogsaa meget større og stærkere. Per ridsede den store Duering

og Viggo den lille Høgering, og saa raabte Viggo: «Sprut ud!» og Duerne fløi til alle Kanter. Men Viggo brød sig ikke det Mindste om Dueungerne, det var den store Due Per Friskfant, han vilde have Klo i. Og det blev sagtens en Leg: Per fore, og Viggo efter, saa det hvinte gjennem Luften, frem og tilbage, i Krog og i Ring, og alle de andre Gutter standsede og stod og saa paa. Hver Gang Viggo var i Hælene paa ham, gjorde Per en Tværsving og – vips! var han langt foran Høgen igjen. Men tilsidst havde Viggo faaet ham i Klemme; med det samme han vilde fakke Duen, strakte denne det venstre Ben ud og tænkte at spænde Krog for ham; men saa fattede Skøitejernet i et fastfrosset Rør; og – dump! der laa Per Friskfant, saa der stod Roser i Isen rundt om ham.

«Det var godt, at Enden ei var af Glas;
Ellers var den gaaet i hundrede Knas!»

raabte Gutterne og lo og stimlede om Per. Han reiste sig og saa sig med et vredt Blik omkring i Kredsen.

«Stil Jer i Rad! nu vil vi hoppe,» sagde han, og det gjorde de. De stablede Hatte og Huer den ene ovenpaa den anden, først tre i Høiden; dem hoppede hele Raden over; saa fire, saa fem, saa sex; men for hver Gang var der Færre som kom over, og de, som strøg den øverste Hue ned med Skøiterne, maatte gaa af Legen og fik bare Lov at se paa. Tilsidst laa der otte Hatte og Huer over hverandre, og nu var blot Per og Viggo igjen til at hoppe.

«Læg din Hue ovenpaa!» sagde Peer; Viggo gjorde det. Men alle Gutterne raabte i Munden paa hverandre, at det Hop kom Ingen i al Evighed over. – Per tog Fart, saa det suste, hoppede til og – vips! var han over; han strøg et lille bitte Gran ned til Viggos Hue, men den blev liggende. «Hurra for Per! det var et Mesterhop!» raabte Gutterne. «Det gjør Viggo aldrig efter; han er for liden,» sagde En. Allarm syntes at være af samme Mening: den peb og knistrede og løb foran Viggos Ben, som om den vilde hindre ham i at tage Fart. Viggo mærkede, at det gjaldt, og hans Hjerte bankede. Han jagede Hunden med Haardhed bort, og satte til med al sin Magt. Med det samme han i hvinende Fart kom til Hoppet, raabte Per med Ét: «Stop, stop!» men Viggo lod sig ikke forbløffe, han for over som en Fugl, og der var et halvt Kvarter mellem Skøitejernene og Huen. Da stimlede Gutterne om ham og raabte, «at Viggo var Gutten sin egen; der fandtes ikke den, som tugtede ham.» Men Per Friskfant saa paa ham med et ondt og fult

Blik, og det var tydeligt, at han pønsede paa at spille ham en Streg.

Det gjorde han ogsaa. Om en Stund tog Peer et Æble op af Lommen og trillede udover Isen mod Ylhullet. «Den, som tør tage Æblet, skal beholde det!» raabte han. Og det turde Mange prøve; thi Æblet laa ikke langt ude, og Isen var stærk nok. Nu kastede Per et Æble længer ud, det blev ogsaa hentet. Men tilsidst trillede han et, som blev liggende alleryderst ude, tæt ved aabne Vandet. Den ene Smaagut løb udover efter den anden, men naar Isen gav sig og bugnede, dreiede de langsomt om igjen.

«Prøv ikke det; der er Fare ved det!» raabte Viggo.

«Viggo er Gutten sin egen, naar det ikke gjælder, men er der Fare paafærde, blir han bleg om Næbbet,» sagde Per og slog op en Latter.

Det kunde Viggo ikke taale at lade sidde paa sig. Han tænkte paa, hvad Prinsen av Augustenborg havde sagt foran Fronten, og han syntes, at han maatte hente Æblet, det fik saa briste eller bære. Men han glemte, at der var slaaet Retræt; Faderen havde jo forbudt ham det. Allarm saa paa ham med alvorlige Øine og viftede sagte med Halen; knistre turde den ikke, den havde nylig faaet haarde Ord. Men det hjalp ikke. Viggo tog Fart, saa det peb og hvinte om ham, og da han kom et Stykke udover, gjorde han sig let og lod Skøiterne glide af sig selv, forat han ikke skulde træde igjennem. Isen krummede sig i en Bue under hans Fødder, og der fløi Stekker i den; men han gled og han gled, og Isen holdt. Nu var han lige ved Æblet, han bøiede sig ned for at tage det – knæk! da brast Isen ved hans Bevægelse, og han styrtede paa Hovedet nedi.

Om lidt kom Viggos Hue op lige ved Iskanten.

Han selv kunde først ikke sandse sig i det iskolde Vand; men snart kom han dog atter til sig selv og hævede Hovedet over Vaagen. Han svømmede hen til Isen og greb fat i Kanten, men Isflaget brast ned, hver Gang han vilde svinge sig op paa det. Først stod alle Gutterne tause af Skræk –, siden raabte de i Munden paa hverandre, at Viggo endelig maatte se at holde sig oppe; men Ingen af dem vovede at komme ham til Hjælp, og Ingen huskede at løbe efter Folk. Per Friskfant havde lusket bort, saasnart Viggo styrtede i Vandet.

Den forstandigste af dem alle var Allarm. Først løb den nogle Gange tudende omkring Vaagen, men da den saa Viggo komme op igjen, snappede den hans dyvaade Hue i Flabben, og løb som en Pil hjemover. Da den naaede Hans

Grenaders Stue, stod just denne udenfor Døren; Hunden lagde Viggos isede Hue for hans Fødder, peb og jamrede, sprang op paa den Gamle, bed i Trøien hans og trak ham henover mod Isen. Han forstod strax, hvad der var paa Færde: han snappede et Reb og satte nedover mod Tjærnet, og i et Nu stod han ved Vaagen. Han kastede Rebet ud til Viggo, som alt begyndte at blive stiv af det isnende Bad, og trak ham lykkelig op.

Viggo maatte nu løbe bort til gamle Hans's Stue, alt hvad han kunde; men da han kom til Døren, havde han en blinkende Isharnisk over hele sin Krop, og da Grenaderen trak Buxerne af ham, stod de af sig selv paa Gulvet, saa stivfrosne var de. Viggo maatte skifte fra Top til Taa, og han havde ikke andet at tage paa end Hans Grenaders gamle Mundering. Du kan tro, han saa morsom ud: de gule Knæbuxer naaede ham nedenfor Anklerne og den røde Trøie, med de gule Opslag og Rabatter, hang og slængte om ham. Slig maatte han nu gaa hjem. «Du er Barn i Blakkens Sæle endnu. Men hvem kan vide, hvad der bliver af dig? Hjertelaget er der, og Vandet vilde ikke have dig,» sagde gamle Hans, da han fulgte ham op imod Gaarden.

Hvad er Viggo bleven? General er han endnu ikke, men Løitnant er han bleven for længe siden. «Kom der bare Krig,» som Gamle Hans pleiede at sige – hvem kan vide? kanske kunde Viggo blive General endnu.

Jørgen Moes *I Brønden og i Tjærnet* er lastet ned gratis fra bokselskap.no